

СУБОТИЦА
SZABADKA
SUBOTICA
SUBOTICA
2024

13. МЕЂУНАРОДНА МЕТОДИЧКА КОНФЕРЕНЦИЈА

КОМПЕТЕНЦИЈЕ

13. NEMZETKÖZI MÓDSZERTANI KONFERENCIA

КОМПЕТENCIÁK

13. MEĐUNARODNA METODIČKA KONFERENCIJA

КОМПЕТЕНЦИЈЕ

13TH INTERNATIONAL METHODOLOGICAL CONFERENCE

COMPETENCES

13. Међународна методичка конференција

КОМПЕТЕНЦИЈЕ

Зборник радова

Датум одржавања: 7–8. новембар 2024.

Место: Универзитет у Новом Саду, Учитељски факултет на мађарском наставном језику,
Суботица, ул. Штросмајерова 11., Република Србија

13. Nemzetközi Módszertani Konferencia

КОМПЕТЕНЦИÁК

Tanulmánygyűjtemény

A konferencia időpontja: 2024. november 7–8.

Helyszín: Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar,
Szabadka, Strossmayer utca 11., Szerb Köztársaság

13. Međunarodna metodička konferencija

КОМПЕТЕНЦИЈЕ

Zbornik radova

Datum održavanja: 7–8. studeni 2024.

Mjesto: Sveučilište u Novom Sadu, Učiteljski fakultet na mađarskom nastavnom jeziku,
Subotica, ul. Strossmayerova 11., Republika Srbija

13th International Methodological Conference

COMPETENCES

Papers of Studies

Date: November 7–8, 2024

Address: University of Novi Sad, Hungarian Language Teacher Training Faculty,
Subotica, 11 Štrosmajerova str., Republic of Serbia

Издавач

Универзитет у Новом Саду
Учитељски факултет на мађарском наставном језику
Суботица

Kiadó

Újvidéki Egyetem
Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar
Szabadka

Izdavač

Sveučilište u Novom Sadu
Učiteljski fakultet na mađarskom nastavnom jeziku
Subotica

Publisher

University of Novi Sad
Hungarian Language Teacher Training Faculty
Subotica

**Одговорни уредник / Felelős szerkesztő /
Odgovorni urednik / Editor-in-chief**

Valéria Pintér Krekić

Уредник / Szerkesztő / Urednik / Editor

Márta Törteli Telek
Éva Vukov Raffai

**Технички уредник / Tördelőszerkesztő /
Tehnički urednik / Layout editor**

Attila Vinkó
Zsolt Vinkler

+381 (24) 624 444
magister.uns.ac.rs/conf
inter.conf@magister.uns.ac.rs

ISBN 978-86-81960-32-5

Суботица – Szabadka – Subotica – Subotica
2024

САДРЖАЈ
TARTALOM
SADRŽAJ
CONTENTS

Babcsányi-Tóth Gabriella, Inczedy Piroska, Appl Zsuzsanna	13
A Waldorf pedagógiában rejlő lehetőségek a szociális kompetencia fejlesztésére	
Balogh Mónika	21
Interkulturális óvodai projekt bemutatása	
Anetta Bacsa-Bán, Sándor Kolacsek	31
Continuous Professional Development for Vet Teachers: Opportunities and Obstacles Based on a Case Study	
Bencéné Fekete Anikó Andrea	45
Tanulási kompetenciák fejlesztése a felsőoktatásban: Elméleti alapok és gyakorlati megközelítések	
Gyula Bíró	53
An innovative approach to teaching philosophy and ethics, integrating subjects	
Biró Violetta	62
Komplex művészetterápia bántalmazott serdülőkorú lányok körében	
Borsos Éva	70
A 4. éves tanító szakos hallgatók oktatási kompetenciája	
Dávid János	77
A hulladékmentes életmódhoz szükséges kompetenciák kialakítása kisiskolás korban	
Halasi Szabolcs, Borsos Éva, Námesztovszki Zsolt, Stajer Anita	87
A digitális eszközök használata és a fizikai aktivitás közötti összefüggés a vajdasági alsó osztályos tanulók esetében	
Ladnai Attiláné, Demeter Gáborné, Komlósi Veronika Júlia, Hoss Alexandra	94
Innovatív szemlélettel a neurodivergens gondolkodású gyermekekért	

Marija Lorger , Mirna Putica, Ivan Prskalo	105
Opće i specifične kompetencije učitelja za provođenje sata Tjelesne i zdravstvene kulture	
Mező Katalin, Mező Ferenc	112
Tanuló-központú tanítást/tanulást támogató tanári kompetenciák	
Ivana Nikolić, Ivan Prskalo, Lana Mađar	122
Tjelesna aktivnost i sedentarno ponašanje roditelja i djece predškolske dobi	
Papp Zoltán, Manojlovic Heléna, Bükki Eszter, Kovács Elvira	129
Mesterséges intelligencia a szakképzésben: Tanári kompetenciák, kihívások és fejlesztési igények magyarországi és szerbiai kitekintésben	
Stankov Gordana, Papp Zoltán, Szilágyiné Szinger Ibolya	148
Matematikai és kognitív kompetenciafejlesztés táblázatos betűrendezés feladaton alapuló ismétléses permutációk tanításával óvodás és általános iskolás gyerekeknek	
Гордана Станков, Габриела Тот-Бабчањи	160
Алгебарске структуре и ученичке компетенције	
Draženko Tomić	168
Načelo zornosti u nastavi, prema časopisu <i>Kršćanska škola</i>	
Mariann Tóth	175
Application Possibilities of Drama Pedagogy in Secondary Church Schools Based on Interviews	
Törley Gábor, Bernát Péter	187
Típusfeladatok megoldási módszerei táblázatkezeléssel és programozással	
Smiljana Zrilić, Anđela Knežević, Karmen Travirka Marčina	197
Kompetencije studenata završnih godina učiteljskih studija za prepoznavanje darovite djece	
Vedrana Živković Zebec, Ines Pacek	208
Representation of Characters with Disabilities in Picture Books	
Аутори / Szerzők / Autori / Authors	217

OPĆE I SPECIFIČNE KOMPETENCIJE UČITELJA ZA PROVOĐENJE SATA TJELESNE I ZDRAVSTVENE KULTURE

MARIJA LORGER, MIRNA PUTICA, IVAN PRSKALO

Sveučilište u Zagrebu Učiteljski fakultet, Zagreb, Republika Hrvatska
marija.lorger@ufzg.hr, mirnaputica5718@gmail.com, dr.prskalo@gmail.com

Sažetak

Cilj ovog istraživanja bio je identificirati opće i specifične kompetencije potrebne za provedbu sata TZK za učitelje u primarnoj edukaciji i učitelje kineziologe. Posebno su istraživane razlike u zadovoljstvu učenika, njihovoj motivaciji za sudjelovanje, integraciji sadržaja drugih predmeta unutar sata Tjelesne i zdravstvene kulture te emocionalna povezanost učenika s učiteljima. Za potrebe istraživanja korišten je anketni upitnik kojim su se prikupljali stavovi učenika o navedenim aspektima. Rezultati istraživanja pokazali su da postoje statistički značajne razlike u jasnoći uputa za rad, stvaranju ugodnijeg ozračja te provođenju aktivnosti koje su bolje prilagođene učenicima u korist kineziologa. S druge strane, učenici su procijenili da su tijekom sata TZK u većoj mjeri ponovili sadržaj drugih predmeta kod učiteljice nego kod kineziologa. U ostalim tvrdnjama, koje se odnose na procjenu načina komunikacije, otvorenost učiteljice/kineziologa kada je potrebna pomoć, razinu motivacije, uključenost u sat i tjelesne aktivnosti te jasnoću i demonstraciju vježbi, nije utvrđena statistički značajna razlika.

Ključne riječi: *eksperimentalni program, kineziološka edukacija, razredna nastava*

1. Uvod

Učiteljski fakulteti u Republici Hrvatskoj naglašavaju ključnu ulogu učitelja u integraciji odgojno-obrazovnih područja. Magistri primarnog obrazovanja, odnosno učitelji, osposobljeni su za rad u razrednoj nastavi te su opremljeni svim potrebnim kompetencijama propisanim kurikulumom i obrazovnim standardima. Te kompetencije uključuju planiranje, organizaciju, provedbu i vrednovanje nastavnog procesa, koje nužno moraju biti primjerene dobi i sposobnostima učenika. Stoga je bitna usmjerenost na cjeloviti razvoj djeteta, primjenjujući već spomenuti holistički pristup koji uključuje motorički, tjelesni, kognitivni, govorni, emocionalni i socijalni razvoj. Tijekom fakultetskog obrazovanja, učitelji stječu cjelovito pedagoško-psihološko obrazovanje, što ih osposobljava za držanje nastave iz šest nastavnih predmeta uz istovremenu integraciju i korelaciju nastavnih sadržaja s ciljem ostvarivanja ishoda učenja (Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 2023). U Republici Hrvatskoj osnovnoškolsko obrazovanje je obvezno i besplatno za svu djecu od šest do petnaest godina, a za djecu s višestrukim teškoćama do dvadeset i jedne godine. Osnovno obrazovanje obuhvaća osmogodišnji program tijekom kojeg učenici stječu znanja potrebna za nastavak obrazovanja, kao i sposobnosti i navike za samostalan razvoj. Temelj osnovnoškolskog obrazovanja čini Nacionalni kurikulum podijeljen na tri odgojno-obrazovna ciklusa prema razvojnoj dobi učenika, što olakšava prelazak iz razredne u predmetnu nastavu. Kurikul je strukturiran u sedam područja: jezično-komunikacijsko, matematičko, prirodoslovno, tehničko, informatičko, društveno-humanističko umjetničko te tjelesno i zdravstveno područje. Tjelesno i zdravstveno područje utemeljeno je na jednoj od osnovnih čovjekovih životnih potreba, a to je potreba za kretanjem. Sukladno tome tjelesno i zdravstveno područje kurikula bazirano je na četiri područja koja obuhvaćaju Kineziološka teorijska i motorička znanja; Morfološka obilježja, motoričke i funkcionalne sposobnosti; Motorička postignuća i Zdravstveni i odgojni učinci tjelesnog vježbanja. *Kineziološka teorijska i motorička znanja*, područje koje naglašava usvajanje, usavršavanje

i primjenu teorijskih i motoričkih znanja u kineziologiji. Stečena znanja učenici će moći primjenjivati tijekom kinezioloških aktivnosti u školi, ali i za aktivno provođenje slobodnog vremena. Poseban naglasak stavlja se na usmjeravanje darovitih učenika i učenika s posebnim potrebama prema kineziološkim aktivnostima koje su prilagođene njihovim sposobnostima i potrebama. *Morfološka obilježja, motoričke i funkcionalne sposobnosti* se usredotočuje na razumijevanje i razvoj ljudskog tijela i njegovih obilježja. Učenici kroz ovo područje stječu znanje o vlastitom tijelu, što im omogućuje da razviju svijest i prate svoju tjelesnu spremnost i razinu zdravlja. Ovo područje posebno naglašava važnost prilagođavanja kinezioloških programa vježbanja senzibilnim fazama razvoja učenika, osiguravajući primjenu odgovarajućih vježbi koje optimalno podržavaju njihov rast i razvoj. *Motorička postignuća* područje stavlja naglasak je na osposobljavanju učenika za samostalno provođenje programa usmjerenih na podizanje razine motoričkih sposobnosti. To uključuje aktivnosti poput jutarnjeg tjelesnog vježbanja, pravilne izmjene rada i odmora tijekom učenja te primjenu prirodnih oblika gibanja u svakodnevnom životu. *Zdravstveni i odgojni učinci tjelesnog vježbanja* usmjereni su na razvijanje pozitivnog stajališta i kritičkog mišljenja prema tjelesnom vježbanju. Uključuje praćenje i usvajanje zdravstvenih, higijenskih i ekoloških navika te osviještenost prema uravnoteženoj prehrani. Učenici će razvijati svijest o važnosti kineziterapijskih vježbi, vježbi opuštanja, zdravom okruženju i općenito životu u pokretu. Cilj je potaknuti trajnu brigu o vlastitom zdravlju i potpunom fizičkom i mentalnom razvoju (NN 27/2019). S ciljem poboljšanja obrazovnog sustava, 2023 godine pokrenut je Eksperimentalni program „Osnovna škola kao cjelodnevna škola – Uravnotežen, pravedan, učinkovit i održiv sustav odgoja i obrazovanja“. Jedna od značajnih promjena unutar ovog programa je zamjena učiteljice razredne nastave s kineziologom na satu Tjelesne i zdravstvene kulture. Učitelji razredne nastave posjeduju široko znanje u pedagoškim, komunikacijskim i didaktičko-metodičkim kompetencijama, što im omogućuje holistički pristup razvoju djeteta, stručnu komunikaciju s učenicima i roditeljima te planiranje, organizaciju i provedbu nastavnog procesa primjerenog dobi i sposobnostima učenika. S druge strane kineziolozi su specijalizirani za stručno-pedagoško-didaktičke kompetencije usmjerene na kineziologiju uključujući razumijevanje psihologije sporta i motivacije u sportu te specijalizirano znanje u području kineziološke metodike i teorije treninga. Obje su osobe ključne u različitim razdobljima razvoja za osiguravanje kvalitete osnovnoškolskog obrazovanja. Sukladno rečenom, temeljni cilj ovoga rada bio je procijeniti zadovoljstvo učenika satima Tjelesne i zdravstvene kulture koje vodi kineziolog u usporedbi sa satima Tjelesne i zdravstvene kulture koje vodi učiteljica razredne nastave. Na temelju cilja postavljene su slijedeće hipoteze: da neće biti značajne razlike u učincima na učenike između sata Tjelesne i zdravstvene kulture koji vodi kineziolog i sata koji vodi učiteljica razredne nastave (H 0), da će učenici biti zadovoljniji satom Tjelesne i zdravstvene kulture koji vodi kineziolog u usporedbi sa satom koji vodi učiteljica razredne nastave (H 2) i da će učiteljica razredne nastave bolje od kineziologa integrirati nastavu Tjelesne i zdravstvene kulture s ostalim predmetima (H 3).

2. Metodologija istraživanja

2.1. Uzorak ispitanika

Za potrebe istraživanja, prikupljanje podataka provedeno je na uzorku učenika primarne edukacije u jednoj osnovn škole u Zagrebačkoj županiji. Svi sudionici bili su upoznati s anonimnošću ankete, a istraživanje je provedeno u skladu s Etičkim kodeksom istraživanja s djecom. U istraživanju je sudjelovalo 30 ispitanika iz četvrtog razreda osnovne škole, 12 djevojčica i 18 dječaka, u dobi od 10 do 12 godina starost

Instrumentarij

Za potrebe istraživanja sastavljen je anketni upitnik od devet čestica. Svakoj varijabli pridružena je Likertova ljestvica u rasponu od 5 stupnjeva od uopće se ne slažem (1) do u potpunosti se slažem (5).

2.2. Postupak prikupljanja i metoda obrade podataka

Istraživanje je provedeno u travnju i svibnju 2024. godine. Za obradu podataka korišten je Wilcoxonov neparametrijski test kojim su uspoređena dva povezana uzorka za svako anketno pitanje, odnosno uspoređene su iste skupina učenika na satu Tjelesne i zdravstvene kulture kada je sat vodio kineziolog u odnosu na sat koji je provela učiteljica razredne nastave. Wilcoxonov test korišten je za usporedbu parova tvrdnji između dvije grupe: učiteljica i kineziolog. Također su izračunati medijan, interkvartilni raspon, minimalna i maksimalna vrijednost te učestalost ocjena.

3. Rezultati

Tablica 1. Elementi opisne statistike

Tvrdnja	Voditelj sata	Med	IQR	Min	Max
1. Upute koje mi je učiteljica / kineziolog dao/la tijekom sata Tjelesne i zdravstvene kulture bile su jasne.	tvrdnja 1 - učiteljica	5.00	0.75	4.00	5.00
	tvrdnja 1 - kineziolog	5.00	0.00	4.00	5.00
2. Svidio mi se način na koji je učiteljica/kineziolog komunicirao/la sa mnom.	tvrdnja 2 - učiteljica	5.00	0.75	2.00	5.00
	tvrdnja 2 - kineziolog	5.00	0.00	3.00	5.00
3. Osjećao / la sam se ugodno na satu Tjelesne i zdravstvene kulture koji je vodila učiteljica / kineziolog..	tvrdnja 3 - učiteljica	5.00	1.00	3.00	5.00
	tvrdnja 3 - kineziolog	5.00	0.75	3.00	5.00
4. Osjećao/ la sam da mogu zatražiti pomoć od učiteljice / ukoliko je to bilo potrebno	tvrdnja 4 - učiteljica	5.00	1.00	1.00	5.00
	tvrdnja 4 - kineziolog	5.00	0.00	1.00	5.00
5. Osjećao/la sam se motivirano prilikom izvođenja aktivnosti na satu Tjelesne i zdravstvene kulture	tvrdnja 5 - učiteljica	4.00	1.00	2.00	5.00
	tvrdnja 5 - kineziolog	5.00	0.75	1.00	5.00
6. Svidjele su mi se aktivnosti na satu.	tvrdnja 6 - učiteljica	5.00	1.00	1.00	5.00
	tvrdnja 6 - kineziolog	5.00	1.00	3.00	5.00
7. Na satu Tjelesne i zdravstvene kulture ponovio / la sam sadržaj iz drugih predmeta	tvrdnja 7 - učiteljica	5.00	1.00	1.00	5.00
	tvrdnja 7 - kineziolog	1.00	1.00	1.00	5.00
8. Tijekom sata Tjelesne i zdravstvene kulture učiteljica/kineziolog je pratio/la moj rad te mi je pomogao/la kada je to bilo potrebno	tvrdnja 8 - učiteljica	5.00	0.75	3.00	5.00
	tvrdnja 8 - kineziolog	5.00	0.75	3.00	5.00
9. Učiteljica/kineziolog je jasno opisao/la i pokazao/la vježbe koje sam trebao/la izvesti	tvrdnja 9 - učiteljica	5.00	0.00	4.00	5.00
	tvrdnja 9 - kineziolog	5.00	0.00	4.00	5.00

Legenda: medijan (*Med*), interkvartilni raspon (*IQR*), minimalan rezultat (*Min*), maksimalan rezultat (*Max*)

Medijani grupa (učiteljica i kineziolog) prikazani su u tablici 1 koji bez obzira na grupu iznose 5.0, osim u tvrdnjama broj 4 i 7 (učiteljica) što upućuje da je srednja vrijednost odgovora za sve tvrdnje uglavnom ista za obje grupe. Interkvartilni raspon varira između 0.00 i 1.00 za sve tvrdnje koji indicira na raspon između prvog i trećeg kvartila odgovora. Za tvrdnje 4 i 7 IQR (interkvartilni raspon) je 0.00 što ukazuje na to da su svi odgovori unutar tih tvrdnji identični, odnosno da nema raspršenja odgovora. Za sve ostale tvrdnje IQR je 0.75 ili 1.00 što pokazuje određenu varijabilnost odgovora unutar tih tvrdnji. S obzirom na minimalne vrijednosti koje u većini slučajeva iznose 4 i maksimalne vrijednosti koje iznose 5, može se zaključiti da su odgovori većinom visoko rangirani, ali s određenim izuzecima gdje se javljaju niže vrijednosti.

Tablica 2. Wilcoxonov test rangiranih parova, prikaz značajnosti razlika između učiteljice i kineziologa

Varijable	W	z	p
1. Upute koje mi je učiteljica / kineziolog dao/la tijekom sata Tjelesne i zdravstvene kulture bile su jasne.	0.00	-2.37	0.01
2.Svidio mi se način na koji je učiteljica/kineziolog komunicirao/la sa mnom.	0.00	-1.83	0.07
3. Osjećao / la sam se ugodno na satu Tjelesne i zdravstvene kulture koji je vodila učiteljica / kineziolog.	0.00	-2.02	0.04
4. Osjećao/ la sam da mogu zatražiti pomoć od učiteljice / ukoliko je to bilo potrebno	3.00	0.00	1.00
5. Osjećao/la sam se motivirano prilikom izvođenja aktivnosti na satu Tjelesne i zdravstvene kulture	5.00	-2.07	0.02
6. Svidjele su mi se aktivnosti na satu	0.00	-2.02	0.05
7. Na satu Tjelesne i zdravstvene kulture ponovio / la sam sadržaj iz drugih predmeta	351.00	4.46	0.00
9. Učiteljica/kineziolog je jasno opisao/la i pokazao/la vježbe koje sam trebao/la izvesti	0.00	-1.34	0.35

Legenda: rezultat testa (W), standardizirana vrijednost (z), koeficijent značajnosti (p)

Rezultati vidljivi u tablici 2 pokazuju statistički značajnu razliku u tvrdnjama 1, 3, 5, 6 i 7, dok u ostalim tvrdnjama 2, 4, 8 i 9 nema statistički značajne razlike. Tvrdnja broj 8 nije prikazana u tablici 1 s obzirom na to da učiteljica i kineziolog imaju identične rezultate, što je vidljivo u tablici 3. U tvrdnjama 1, 3 i 6 postoji statistički značajna razlika srednjeg učinka između sata koji je vodio kineziolog i sata koji je vodila učiteljica, u korist kineziologa. Učenici procjenjuju da kineziolog daje jasnije upute za rad, stvara ugodnije ozračje te provodi aktivnosti koje su bolje prilagođene učenicima u odnosu na učiteljicu. S druge strane, u tvrdnji 7 postoji statistički značajna razlika visokog učinka u korist učiteljice. Učenici procjenjuju da su tijekom sata Tjelesne i zdravstvene kulture u većoj mjeri ponovili sadržaj drugih predmeta kod učiteljice nego kod kineziologa. U ostalim tvrdnjama, koje se odnose na procjenu načina komunikacije, otvorenost učiteljice / kineziologa kada je potrebna pomoć, razinu motivacije, uključenost u sat i tjelesne aktivnosti te jasnoću i demonstraciju vježbi, nije utvrđena statistički značajna razlika.

Tablica 3. Učestalost ocjena sata: učiteljica – kineziolog

Tvrdnja	ocjena	Učiteljica Učestalost	Kineziolog Učestalost	Učiteljica %	Kineziolog %
1. Upute koje mi je učiteljica / kineziolog dao/la tijekom sata Tjelesne i zdravstvene kulture bile su jasne.	4	8	1	26.67	3.33
	5	22	29	73.33	96.67
2.Svidio mi se način na koji je učiteljica/kineziolog komunicirao/la sa mnom.	2	1		3.33	
	3		1		3.33
	4	7	4	23.33	13.33
	5	22	25	73.33	83.33
3. Osjećao / la sam se ugodno na satu Tjelesne i zdravstvene kulture koji je vodila učiteljica / kineziolog.	3	4	2	13.33	6.67
	4	7	6	23.33	20.00
	5	19	22	63.33	73.33
4. Osjećao/ la sam da mogu zatražiti pomoć od učiteljice / ukoliko je to bilo potrebno	1	1	2	3.33	6.67
	3	2	1	6.67	3.33
	4	6	4	20.00	13.33
	5	21	23	70.00	76.67
5. Osjećao/la sam se motivirano prilikom izvođenja aktivnosti na satu Tjelesne i zdravstvene kulture	1		1		3.33
	2	1		3.33	
	3	4	4	13.33	13.33
	4	11	3	36.67	10.00

	5	14	22	46.67	73.33
6. Svidjele su mi se aktivnosti na satu.	1	1		3.33	
	3	6	4	20.00	13.33
	4	3	5	10.00	16.67
	5	20	21	66.67	70.00
7. Na satu Tjelesne i zdravstvene kulture ponovio / la sam sadržaj iz drugih predmeta	1	1	19	3.33	63.33
	2		5		16.67
	3	2	2	6.67	6.67
	4	7	1	23.33	3.33
	5	20	3	66.67	10.00
8. Tijekom sata Tjelesne i zdravstvene kulture učiteljica/kineziolog je pratio/la moj rad te mi je pomogao/la kada je to bilo potrebno	3	2	2	6.67	6.67
	4	6	6	20.00	20.00
	5	22	22	73.33	73.00
9. Učiteljica/kineziolog je jasno opisao/la i pokazao/la vježbe koje sam trebao/la izvesti	4	6	4	20.00	13.00
	5	24	26	80.00	86.00

Analizom učestalosti ocjena prikazanih u tablici 3 vidljivo je da većina ispitanika daje ocjenu 5 i učiteljici i kineziologu na zadane tvrdnje, uz manji postotak ocjena 4 i vrlo rijetke niže ocjene. Ocjena 5 dominira u svim tvrdnjama, što ukazuje na vrlo pozitivne odgovore. Razlike u distribuciji ocjena između učiteljice i kineziologa nisu velike, ali se mogu primijetiti male varijacije u učestalosti nižih ocjena.

4. Rasprava

Posjedovanje specifičnih znanja i vještina, kao i osobnih karakteristika, ključne su pedagoške komponente koje omogućuju učiteljima stvaranje autoriteta koji je temeljen na kompetenciji i integritetu te motivaciji učenika da ga dragovoljno slijede (Jenko Miholić, 2017). Pedagoške kompetencije učitelja treba shvaćati kao trajan proces koji je stalno podložan samoprocjeni i refleksiji. Kako bi samoprocjena i refleksija bile kvalitetne i ispravne, potrebno je kvalitetno osposobiti učiteljski kadar tijekom i nakon formalnog obrazovanja. Osim toga, vlastiti doživljaj kompetencija treba biti podržan povratnom informacijom od učenika, roditelja i radnih kolega. Ključno je imati osobu koja će konstruktivnim analizama i primjedbama temeljenim na činjenica izraziti svoje mišljenje i predložiti potencijalna rješenja problema, čime se potiče razvoj kompetencija i podizanja razine kvalitete rada (Ljubetić i Kostović Vranješ, 2008). Kako je istaknuto u ovom radu, stručna osposobljenost učitelja i kineziologa za odabir primjerenog nastavnog sadržaja i metoda poučavanja značajno utječe na zadovoljstvo učenika satom Tjelesne i zdravstvene kulture. Šerić (2023) navodi kako učenici općenito imaju pozitivan stav prema predmetu Tjelesna i zdravstvena kultura, ali postoje razlike između grupnog i individualnog načina vježbanja, što dodatno potvrđuje važnost stručnosti nastavnika. Prema istraživanju Prskala i suradnika (2017), ključne su sposobnosti donošenja odgovarajućih odluka u nastavnome procesu pri odabiru didaktičkih principa, metodičkih vještina i teorije planiranja. Kvaliteta nastave Tjelesne i zdravstvene kulture može se povezati sa stručnom osposobljenošću i kompetencijama nastavnika. Rezultati istraživanja pokazali su da nije utvrđena značajna razlika u opisivanju i pokazivanju vježbi na satu Tjelesne i zdravstvene kulture. Učenici su procijenili da su i učiteljica i kineziolog pratili njihov rad i pružali pomoć onda kada je to bilo potrebno. Ovi rezultati ukazuju na to da, iako kineziolozi mogu imati određene prednosti u specifičnim aspektima nastave, ukupna kvaliteta nastave ovisi i o drugim čimbenicima, uključujući angažiranost i pedagoške kompetencije oba tipa nastavnika. U istraživanju provedenom od strane Alić, Petković i Ivković (2022) utvrđeno je kako učitelji ocjenjuju svoje motivacijske, osobne i socijalne kompetencije visoko u kontekstu provođenja i planiranja sati Tjelesne i zdravstvene kulture. I ovo istraživanje također pokazuje da se kompetencije potrebne za provođenje sata Tjelesne i zdravstvene kulture poboljšavaju s godinama staža i iskustvom. Važno je naglasiti da kako kineziolozi, tako i učitelji imaju sposobnost stvaranja pretpostavki za motivaciju učenika tijekom nastavnog procesa, prilagođavajući se individualnim stilovima i strategijama učenja, kao i općim stilovima i strategijama učenja (Jurčić, 2014). Učenici su podjednako bili zadovoljni načinom komunikacije s kineziologom kao i s učiteljicom te su se podjednako osjećali slobodno zatražiti pomoć ukoliko je to bilo potrebno. Ipak, utvrđena je statistički značajna razlika u razini ugone tijekom sata Tjelesne i zdravstvene kulture u korist kineziologa, iako je deskriptivnom statistikom utvrđeno da je maksimalna vrijednost ocjena vrlo visoka u oba slučaja. Osim toga, mogu se

staviti u sumnju dobiveni rezultati istraživanja Nelsona, Cushiona i Potraca (2006) koji su Matijašević i suradnici (2021) iznijeli na 29. Ljetnoj školi kineziologa Republike Hrvatske. Ti rezultati sugeriraju da studenti s fakulteta odlaze sa sadržajnim znanjem vezanim za poznavanje sportskog i taktičkog aspekta, ali ne razumiju pedagoški. Ispitivanjem integracije drugih nastavnih predmeta u sat Tjelesne i zdravstvene kulture, utvrđena je statistički značajna razlika visokog učinka u korist učiteljice. U eksperimentalnom programu cjelodnevne nastave (MZO, 2023), ističu se promjene koje će donijeti nove zahtjeve u metodičkoj organizaciji, posebice naglašavajući potrebu za većom integracijom nastavnih područja unutar odgojno-obrazovnih predmeta. Ovaj pristup uključuje i obvezne rekreacijske stanke, prepoznajući prirodnu potrebu djece za kretanjem te promiču idealnu priliku za integraciju nastavnih sadržaja kroz kombinaciju kretanja i učenja, što je najizraženije tijekom sata Tjelesne i zdravstvene kulture. U kontekstu ovih promjena važno je naglasiti da učenici trebaju imati priliku učiti uz pokret, kako su istaknuli Matijević i Radovanović (2011). Nastava bi trebala biti usmjerena na učenika, kao aktivnog sudionika svih obrazovnih aktivnosti, potičući iskustveno učenje umjesto klasičnog frontalnog i predavačkog pristupa. Buduća istraživanja o ulozi učitelja i kineziologa na satima Tjelesne i zdravstvene kulture u razrednoj nastavi trebaju biti usmjerena na povećanje uzorka, broju provedenih sati Tjelesne i zdravstvene kulture, proširenje obuhvata tvrdnji u anketnom upitniku te širenje mjerne skale kao i provjera njene pouzdanosti. S obzirom na to da je istraživanje provedeno u razrednoj nastavi osnovne škole, važno je uzeti u obzir ograničenja vjerodostojnosti odgovora na pitanja, zbog učenikovog razumijevanja samih pitanja, njihove sposobnosti analize vlastitih emocija i osjećaja te odgovaranja u skladu s društvenim normama. Ovo istraživanje može poslužiti kao osnova za daljnja istraživanja provedena u stvarnim uvjetima, posebice unutar Eksperimentalnog programa „Osnovna škola kao cjelodnevna škola – Uravnotežen, pravedan, učinkovit i održiv sustav odgoja i obrazovanja“. U mogućim budućim istraživanjima, fokus bi trebao biti na usporedbi rada učitelja/ica razredne nastave u okviru dosadašnjeg osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja i kineziologa tijekom provođenja sati Tjelesne i zdravstvene kulture, procijenjenih „doživljajem“ sata od strane učenika.

5. Zaključak

Cilj istraživanja bio je utvrditi učinak vođenja sata Tjelesne i zdravstvene kulture na učenike, ovisno o tome vodi li sat učiteljica ili kineziolog. Rezultati su pokazali da kineziolozi, zbog svojeg specifičnog obrazovanja usmjerenog na tjelesnu aktivnost, sportsku pedagogiju te metodiku tjelesne i zdravstvene kulture, imaju prednost u dubinskom poznavanju metodoloških, antropoloških i biomehaničkih aspekata tjelesne aktivnosti. S druge strane, učiteljice razredne nastave imaju šire obrazovanje koje obuhvaća različite predmete i metodike, uključujući osnovnu metodiku tjelesne i zdravstvene kulture, ali bez iste dubine specijalizacije kao kineziolozi.

LITERATURA

- Alić, J., Petković, N., Ivković, G. (2022): Kompetencije učitelja potrebne za provedbu sata Tjelesne i zdravstvene kulture, *Acta Iadertina*, 19. 1. 63–85. Preuzeto 6. lipnja 2024. s 412778 (srce.hr)
- Jurčić, M. (2014): Kompetentnost nastavnika – pedagoške i didaktičke dimenzije, *Pedagogijska istraživanja*, 11. 1. 77–91. Preuzeto 30. travnja 2024. s 205883 (srce.hr)
- Jenko Miholić, S. (2017): *Kineziološke kompetencije učitelja primarnoga obrazovanja u Republici Hrvatskoj* (Doktorska disertacija). Zagreb: Kineziološki fakultet. Preuzeto 5. svibnja 2024. s http://bib.irb.hr/datoteka/1001651.Srna_dizertacija_WEB.pdf
- Ljubetić, M., Kostović Vranješ, V. (2008): Pedagoška (ne)kompetencija učitelj/ica za učiteljsku ulogu, *Odgojne znanosti*, 10. 1. 209–230. Preuzeto 30. travnja 2024. s *Odgojne znanosti* 15.indb (srce.hr)
- Matijašević, P., Matijašević, B., Babić, V. (2021): *Pedagoške kompetencije kineziologa*. U: Babić, V., Trošt Bobić, T. (ur.) *Pedagoške kompetencije u kineziologiji: zbornik radova*. Zagreb: Hrvatski kineziološki savez.
- Matijević, M., Radovanović, D. (2011): *Nastava usmjerena na učenika*. Zagreb: Školske novine.
- Ministarstvo znanosti i obrazovanja. (2023): *Eksperimentalni program „Osnovna škola kao cjelodnevna škola – Uravnotežen, pravedan, učinkovit i održiv sustav odgoja i obrazovanja“* [PDF]. Preuzeto 25. travnja 2024. s CDS Eksperimentalni_Izmjene (gov.hr)

- Odluka o donošenju kurikuluma za tjelesnu i zdravstvenu kulturu za osnovne škole i gimnazije, NN 27/2019 (2019): *Narodne novine*. Preuzeto 28. travnja 2024. s https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_03_27_558.html
- Prskalo, I., Babin, J., Jenko Miholić, S. (2017): *Kineziološke kompetencije u području edukacije*. U: V. Findak (Ur.) *Zbornik radova: 26. Ljetna škola kineziologa Republike Hrvatske „Kineziološke kompetencije u područjima edukacije, sporta, sportske rekreacije i kineziterapije u Poreču*. Zagreb: Hrvatski kineziološki savez.
- Šerić, A. (2023): *Zadovoljstvo učenika osnovne škole različitim načinima rada u nastavi tjelesne i zdravstvene kulture (Diplomski rad)*. Zagreb: Sveučilište u Zagrebu, Kineziološki fakultet, Zagreb. Preuzeto 6. lipnja 2024. s <https://repozitorij.kif.unizg.hr/islandora/object/kif%3A1734/datastream/PDF/view>

GENERAL AND SPECIFIC COMPETENCES OF TEACHERS FOR CONDUCTING THE PHYSICAL EDUCATION LESSON

Abstract

The goal of this research was to identify the general and specific competencies required for the implementation of the Physical education class, both for primary education teachers and kinesiology teachers. Differences in student satisfaction, their motivation to participate, the integration of the content of other subjects within the Physical and Health Education lesson, and the emotional connection between students and teachers were especially investigated. For the purposes of the research, a survey questionnaire was used to collect pupils' attitudes on the mentioned aspects. The results of the research showed that there are statistically significant differences in the clarity of work instructions, the creation of a more pleasant atmosphere, and the implementation of activities that are better adapted to pupils in favor of kinesiologists. On the other hand, the pupils estimated that during the Physical education lesson they repeated the content of other subjects to a greater extent with the teacher than with the kinesiologist. No statistically significant difference was found in the other claims, which refer to the evaluation of the way of communication, openness of the teacher/kinesiologist when help is needed, level of motivation, involvement in class and physical activities, and clarity and demonstration of exercises.

Keywords: *experimental program, kinesiology education, class teaching*

CIP - Каталогизација у публикацији
Библиотеке Матице српске, Нови Сад

371.13(082)
371.3(082)

УЧИТЕЉСКИ факултет на мађарском наставном језику. Међународна методичка конференција (13 ; 2024 ; Суботица)

Компетенције [Електронски извор] : зборник радова = Kompetenciák : tanulmánygyűjtemény / 13. међународна методичка конференција, Суботица, 7-8. новембар 2024. = 13. Nemzetközi Módszertani Konferencia, Szabadka, 2024. november 7-8. ; [уредник Márta Törteli Telek]. - Суботица : Учитељски факултет на мађарском наставном језику, 2024

Начин приступа (URL): <https://magister.uns.ac.rs/publ/2024/978-86-81960-32-5>. - Начин приступа (URL): <https://magister.uns.ac.rs/Kiadvanyaink/>. - Начин приступа (URL): <https://magister.uns.ac.rs/Публикације/>. - Насл. са насловног екрана. - Опис заснован на стању на дан 30.01.2025. - Радови на мађ., хрв. и енгл. језику. - Библиографија уз сваки рад. - Summaries.

ISBN 978-86-81960-32-5

а) Учитељи -- Образовање -- Зборници б) Васпитачи -- Образовање -- Зборници в)
Учитељи -- Компетенције -- Зборници г) Васпитачи -- Компетенције -- Зборници д)
Настава -- Методика -- Зборници

COBISS.SR-ID 162035721